

seende. Man maa huffe paa, at saadanne Veie undertiden ere smalle og daarlige, det kan mangen Gang være vanskeligt for to Vogne at kjøre forbi hinanden, og mangen Gang blive Hestene ogsaa fhy, saa at det ikke er muligt at komme forbi. Sporleedes vil det da ikke gaa, naar der kommer en saadan Indretning, som Hestene ikke ere kjendte med? Naar det er sagt, at Hestene snart ville blive kjendte dermed, saa vil jeg tro, at dette vil ske, hvor Hestene daglig ere i Nærheden af en saadan Landevei; men kommer der fra fjernere Egne Heste, der sjældent faae saadanne Indretninger at se, saa gaar det ikke; de blive aldrig kjendte dermed, men ofte ville de være endog mere frygtfomme, naar de kun sjældent se dem. Naar den ærede Ordfører mente, at man tidligere har givet Indenrigsministeren en lignende Bemyndigelse ved en Lov, da har jeg ikke overset dette; men man behøvede den Lov ikke at være saa bange, thi der var ikke Udfigt til, at Mange vilde kjøre med Lokomotiver paa Veie uden Spor, da de neppe kunde udrette Noget; men skal der kunne lægges Spor, kan der udrettes Noget, og derved vil der komme Fare frem, naar det bliver til Virkelighed. Saalænge dette Forhold kun stod i Loven og det ikke var til i Virkeligheden, kunde det ingen Skade gjøre. Jeg tror derfor heller ikke, at den Frygt, det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgtreds (Berg) og jeg nære, er overdreven. Det er min fulde Overbevisning, at denne Lov vil skade, naar den virkelig føres igjennem, og dette maa jo være Meningen; thi er det ikke Meningen, at denne skal gjennemføres almindeligt, bliver Loven overflødig, og saa gjentager jeg, at det vilde være rigtigere ved hver Leilighed, hvor der kan være Trang dertil, navnlig paa saadanne Steder, som den ærede Ordfører nævnte, f. Ex. paa Langeland, at give en Lov for det enkelte Tilfælde. Dette vilde være langt rigtigere, antager jeg, end at give en almindelig Bemyndigelse. Jeg vil altsaa fastholde, hvad jeg har udtalt, at jeg anser Loven for farlig og derfor vil stemme imod den.

Indenrigsministeren (Lobiesen): Jeg maa ligesom den ærede Ordfører henlede Opmærksomheden paa, at denne Lov kun er et Tillæg til og en Udvidelse af den ældre Lov, som gaar ud paa, at Indenrigsministeren kan tillade Bemyttelsen af Lokomotiver paa Landeveie. Naar der nu er blevet reist nogen Indsigelse imod dette Lovforslag, fordi man er bange for, at der skal kunne opstaa nogen Fare med Hensyn til den almindelige Færdsel paa Veiene, vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at man, da man vedtog den forrige Lov, overvandt enhver Betænkelighed i saa Henseende, uagtet man da ikke havde nogenstomt Bemyndigelse for, at det Instrument eller den Maskine, hvormed man da vilde kjøre, ikke vilde være i høj Grad besværende for den almindelige Færdsel.

Denne Maskine var nemlig et almindeligt Lokomotiv, der paa almindelig Maade gav Nøg og Klapprede, naar den bevægede sig paa Veien. Naar et æret Medlem (Rasmussen) har nævnt, at der den Gang ikke var nogen Fare for at give en saadan Bemyndigelse, fordi det, der da var Tale om, ikke var praktisk, hvorimod det, der vil komme frem efter denne Lov, mulig kan være gjenneførligt og derfor medføre Fare, tror jeg dog ingenlunde, at man med nogenstomt Ret kan henvise til, at man ved den forrige Lov gav en Bemyndigelse under Forudsætning af, at der ikke kunde føres med Lokomotiver paa Landeveien, og at Rigsdagen altsaa skulde være gaet ud deraf. Man følte sig dengang tvertimod forvisset om, at en saadan Kjørsel vilde være praktisk og i mange Retninger vilde kunne afhjælpe de store Fordringer, man stiller til Befordringsvæsenet. Saavidt mig bekjendt har man ogsaa her i Landet bemyttet et saadant Færdselsmiddel imellem Frederikshavn og Aalborg, hvilket imidlertid viste sig ikke at kunne lykkes, og man har ogsaa andre Steder haft saadanne Lokomotiver, men man har maattet opgive dem, fordi man erkjendte, at der ikke blev vundet saa meget derved, som man ventede. Jeg maa imidlertid fastholde, at man, da man gav Bemyndigelsen, overvandt sin Frygt for Noget, der virkelig kunde frygtes med Hensyn til den almindelige Færdsel, da Maskinerne ikke vare byggede paa at forhindre Nøg og Larm, og at man selvfølgelig ikke, da Regjeringen foretog Loven, eller da Rigsdagen vedtog den, gif ud fra den Forudsætning, at den ikke skulde have nogetstomt praktisk Resultat. Det forekommer mig heller ikke, at den nævnte Frygt nu egentlig kan staa — om jeg maa bruge et saadant Udtryk — i første Række hos de ærede Medlemmer, der have gjort Indvendinger imod Loven; thi jeg indser ikke, hvorledes de skulle kunne tilfjedsætte denne Frygt overfor den almindelige Færdsel, naar de henvise til, at man i enkelte særlige Tilfælde, hvor man vil sætte saadanne Sporveie i Gang, skal henvende sig til Lovgivningsmagten for at faae Bemyndigelse. Jeg indser ikke, hvorfor man, naar Indenrigsministeren har Bemyndigelse til at give Tilladelse til at kjøre med Lokomotiver paa almindelige Veie, og der ønskes Tilladelse til ogsaa at bruge dem paa Spor, kun skulde ville give denne Tilladelse paa et særligt Lovforslag f. Ex. for Langeland eller for andre Steder, hvor man tilfældig ønsker saadanne Anlæg. Jeg tror ikke, at dette i mindste Maade vil fjerne de Ulemper for den almindelige Færdsel, som de ærede Medlemmer pege hen paa; thi enten der gives en almindelig Bemyndigelse eller en Bemyndigelse for særlige Tilfælde, hvor man ønsker Anlæg, er den almindelige Færdsel ikke i mindste Maade stillet anderledes paa de Steder, hvor Anlægget fremmes. Jeg tror heller ikke, at Rigsdagen og særlig Folkethinget vilde negte sit Samtykke paa saadanne Steder, hvor det